

عباس محمدی اصل

دوری و عقب ماندگی جامعه ایران از جامعه اطلاعاتی

گردش پول در چرخه‌ای غیراعتباری دور می‌زند، اطاعت از قدرت تمامیت گرایانه بیند می‌کند، نفوذ اجتماعی در اوامه متافیزیکی غرقه می‌خوابد و بالاخره تعهدات فرهنگی منبث از پیامدهای ناخواسته توحید مساعی دینی از معجزی آسمانی سر می‌گشاید.

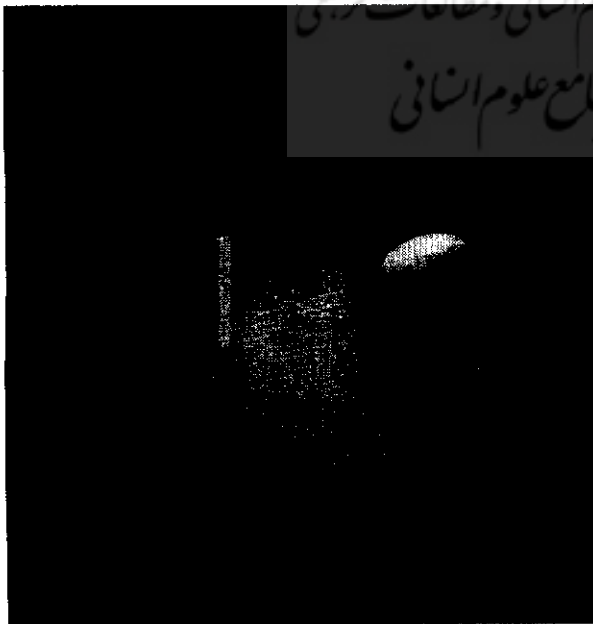
بدین سان، ورود جامعه ایران به شبکه جوامع اطلاعاتی از حیث انفعال این کشور در پیوستن به اقتصاد جهانی، تن زدن از تکثر گرایی سیاسی، گریز از جامعه طبقاتی و احتراز از ارتباطات دیجیتالی در سطح کلان جامعه یا سطحی سازی نقش‌ها، متوهم سازی تعلقات، متحجر سازی هنجارها و منجمد نمایی ارزش‌ها در سطح خرد اجتماعی به راه معضلاتی صعب می‌رود که کمترین نمودهای آن در تعمیم فناوری مونتاز کاری، بوروکراسی پشت میز نشینی، آموزش و پرورش شرطی سازی و نمادهای معرفتی واقع گریزانه قابل مشاهده است. تحت این شرایط ضعف زیر ساخت‌های ارتباطات دوربرد و فقدان زیر ساخت‌های تولید دانش و شبکه ساز اطلاعات در این جامعه نیز سبب می‌شود عملکرد پیام رسانی آن در

یکم: جامعه اطلاعاتی جامعه‌ای است که کنش‌ها، تعاملات و پویای آنسانی - ساختی آن متکی به تجدید سازمان متوالی فرایندهای اطلاعاتی در قالب ابزارهای فناورانه است. از این رو، در چنین جامعه‌ای تولید کالاهای اطلاعاتی در جهت توسعه پایدار اجتماعی، ضمن آفرینش نقش‌ها و تعلقات و هنجارها و ارزش‌های نوین، از تکوین اعتبارات مالی و نظام‌های اعمال اقتدار و نفوذ و تعهد جدید هم‌خبر می‌دهد و البته اشاعه دستاوردهای خود را از مصرف کنندگان جهانی نیز دریغ نمی‌ورزد.

در این بین، از آن‌جا که جامعه صنعتی به اتکای توسعه فناورانه در حوزه‌های الکترونیک و ارتباطات به جامعه اطلاعاتی تبدیل شد و از این رهگذر تولید ثروت اطلاعاتی را چونان کالایی صادراتی برای جوامع توانمند به ارمغان آورد، به نظر می‌رسد شایسته باشد نسبت جامعه ایران معاصر را از حیث ویژگی‌ها، امکانات، وضعیت، پیامدها، مسائل و معضلات ناشی از تعامل با جامعه اطلاعاتی جهانی بررسی کنیم تا شاید مبرهن شود که دوری فاصله جامعه توانمند ایران با جامعه اطلاعاتی جهان تا چه حد قادر است تحولات این جامعه و احتمالاً راه‌های برخورد با آن را تبیین کند، چرا که بی‌تردید جامعه اطلاعاتی 'جامعه‌ای است که در آن کیفیت زندگی همچون دورنمای تحول اجتماعی و توسعه اقتصادی عمدتاً منوط به اطلاعات و بهره‌گیری از آن است' (مارتن، ۱۹۹۵)

دوم: جامعه اطلاعاتی بر پایه تولید و توزیع و کاربرد فناورانه اطلاعات موجبات تخصصی شدن نقش‌های احاد جامعه را فراهم می‌آورد، تعلقات چندسویه اشخاص را دگرگون می‌کند، هنجارهای وضعیتی کنش و تعامل و پویای را می‌گسترده، ارزش‌های رفتاری را بسط می‌دهد، چرخه اعتباری پول را می‌گرداند، تسهیم در اقتدار مشارکتی را تعمیم می‌بخشد، نفوذ اجتماعی را تنفیذی تخصصی می‌دارد و بالاخره تعهدات فرهنگی را در فضای مجازی - واقعی دست افشان می‌سازد.

این در حالی است که در جامعه توانمند و اقتصادی مصرفی اطلاعات مبادلاتی آن در قبال صادرات انرژی به نقش‌های احاد جامعه غالباً غیر تخصصی باقی می‌ماند، تعلقات توده‌وار مبتنی بر ارتباطات یک سویه ترویج می‌شود، هنجارهای مطلق کنش و تعامل و پویای تبلیغ می‌شود، ارزش‌های رفتاری محدود می‌نماید.

بزرگراه‌های اطلاعاتی به قلت و پوچی گرایش یابد و در فضای اطلاعاتی فراسرزمینی جهان امروز، صفت فقر اطلاعاتی را نصیب ما سازد. به دیگر سخن، اگر اطلاعات را «دسته‌ای از مفاهیم تعریف کنیم که ذهن ما آن‌ها را دریافت می‌کند، آگاهانه ضبط می‌کند، به آن معنی می‌دهد و معمولاً موقعیت‌دانی ما را متحول می‌سازد» (هیل، ۱۹۹۹)، در این صورت به واسطه حاکمیت فضای

متافیزیکی بر معارف ایران معاصر می‌توان اذعان کرد که دریافت و پردازش صور اطلاعاتی، نظیر اقلام منفرد و واقعیات (واقعه تاریخی، فرمول فیزیکی، آدرس، معامله)، بیانیه‌های مترکم (عناوین و علایم اختصاری)، مجموعه داده‌ها (فرهنگ‌نامه‌ها)، مجموعه احکام (قوانین، مقالات) و پیام‌های تصویری (سمعی - بصری) هیچ‌گاه از دام علل نمایی نرهمیده و بلکه در بن‌بست تحلیلی این گزاره‌ها به گردن زدن اندیشه نیز اشارت می‌کند. از سوی دیگر، شمول این اطلاعات به تعاملات اجتماعی، حالتی پایدار از بازتولید مطلق‌گرایی معرفتی را ترسیم می‌کند که وفق آن ارزشمندی علی‌الاطلاق حقیقت برای استنتاج احکام ایدئولوژیک، از تور نسبیت معرفت جزءنگر علمی گریخته و لذا تحجیر آسمانی را از یقین زمینی بسی فراتر می‌نشانند تا در این پرتو حافظه جمعی به احترام توهم تواضع کند و تبختر سلطه بر واقعیت نفروشد.

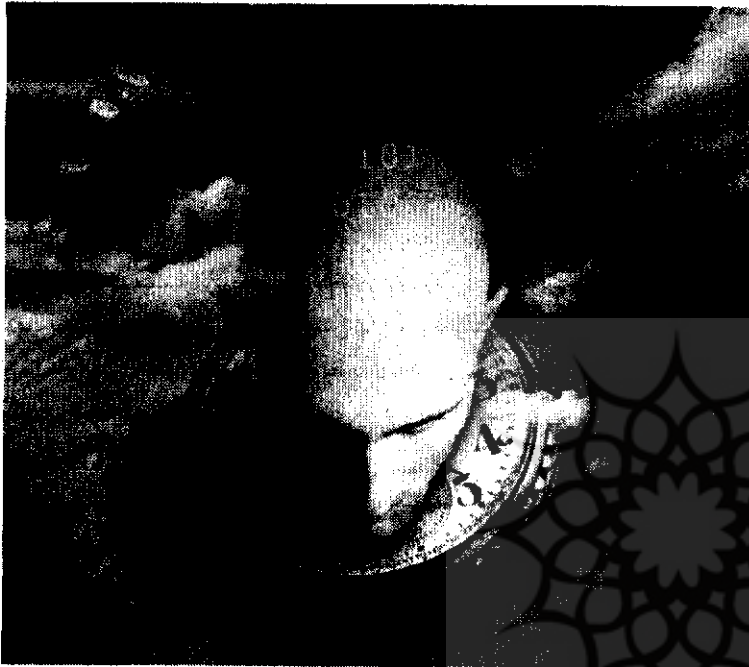
مع‌هذا، بدان روی که انقلاب اطلاعاتی متعاقب انقلاب‌های کشاورزی و صنعتی در صدد است که به‌انکای تشدید خودکاری امور و تبدیل اطلاعات به منبع ثروت و

قدرت، نحوه ارتباطات انسان‌ها را از زاویه تأثیر بر آگاهی‌های خصوصی و محرمانه متحول سازد به لاجرم معضلاتی ژرف بر سر جهانی شدن قلمروی و کنشی، تعاملی و پویای جامعه ایران معاصر ساز می‌کند که جز با مرگ ارزشی این جامعه در مان نمی‌شود.

سوم: «با فزونی دامنه سرعت تغییرات اجتماعی، درک جامع عوامل ثبات بخش و تغییر آفرین اجتماعی ضروری بیش از پیش می‌یابد.» (واتسن، ۱۹۸۷) در این میان، فناوری یکی از عوامل مهم تغییر آفرین اجتماعی است که بنابراین رای‌گیرترین «فناوری سریع‌تحوّل یافته و تغییر در نهادهای اجتماعی کندتر از آن صورت می‌گیرد، لذا پدیده تاخر فرهنگی به منزله ایجاد فاصله بین نظام‌های اجتماعی از این سرعت رخ می‌نماید.» (استوارت و سایرین، ۱۹۸۸)

بر این اساس، فناوری اطلاعات چونان فنون پردازش خودکار اطلاعات بر ارگانی چون اطلاعات، سخت‌افزار، انسان‌افزار، نرم‌افزار و وسایل ارتباطی مبتنا می‌جوید تا از این طریق کارکردهایی مانند سررشته‌ناری، تصمیم‌سازی و هوشمندسازی الکترونیکی را برآورد. مهم‌ترین ابزار پردازش علایم اطلاعاتی بر حسب قواعد معین، دستگاه کامپیوتر است که گستره‌ای از شمارش و محاسبه تا کاربرد و کنشی به تصویر و صدا و متون دست‌نوشته را پوشش می‌دهد و بر اساس

انقلاب دیجیتال منتج از رشد انفجار گونه ارتباطات الکترونیکی دوربرد، به ایفای نقش‌های خاص خود می‌پردازد. یکی از مهم‌ترین این نقش‌ها در ترسیم واقعیت مجازی جلوه می‌کند که با تکیه بر اطلاعات و نور و ریات، فضایی ما بین ادراک و واقع می‌آفریند که در آن تخیل و تجربه چندبعدی می‌آمیزند و جهان بینی متعالی را طلایه‌دار کنش‌ها، تعاملات و پویای اجتماعی می‌کند.

این وضعیت نشان می‌دهد که در ایران معاصر، محدودیت نوآوری در عرصه فناوری اطلاعات و یا متناسب‌سازی آن با نیازهای ملی چگونه در شرایط فقدان زنجیره توسعه فناوری و بیکاری نیروی انسانی تجهیز شده و فاصله وسیع تبدیل ایده‌های علمی - پژوهشی به واقعیت‌های اقتصادی - فرهنگی در جامعه سیاست‌زده فعلی ما جان می‌گیرد و ایدئولوژی فناوری را به وجهی فعال بر نظاره‌گری جهان بینی منفعل این سامان مسلط می‌سازد. به این ترتیب، ایران امروز ضمن آن که دستی در ارگان انفورماتیک جهان اطلاعاتی معاصر ندارد، به مصرف‌کننده حیرانی می‌ماند که بی‌هیچ قدرت چانه‌زنی میان منهیات سیاسی استفاده از اطلاعات جهانی و جاذبه‌های فرهنگی کاربرد آن‌ها به دوار سر گرفتار آمده و لاجرم چاره‌ای جز استحاله و مسخ شخصیتی یا گریز ارتجاعی به سنن کهن پیش‌پای خود نمی‌یابد.

چهارم: اینترنت و ایمیل، دوازاری هستند که در فضایی مشحون از تکثرگرایی فرهنگی، هر دو گروه مخاطبان موافق و مخالف یا مدرن و سنتی فناوری اطلاعات کامپیوتری را به چالشی ژرف فرا می‌خوانند. اینترنت چونان فضای مجازی ملاقات عمومی دیگر شهروندان جهان، بزرگ‌ترین بزرگ‌راه اطلاعاتی قرن بیست و یکم می‌نماید که آرمان طی الارض را تحقق بخشیده و دنیای

الکترونیک چند رسانه‌های را با احترامی ظاهری به آزادی غیرطبقاتی انتخاب پیام‌ها توسط مخاطبین، مسلط بر امکان شناسایی معارف و هستی و زیبایی‌ها نموده و به واسطه پیام‌رسانی الکترونیکی، به تبادل و ناگزیر رشد اطلاعات یاری می‌رساند. بدین سان، محتوای آداب معاشرت اجتماعی در شبکه اینترنت بر پایه تبیین و کاربرد قواعد سلوک مودبانه، همکاری در تولید پیام‌ها، کنترل محتوای پیام‌ها، شناسایی مرسلین و مخاطبین، حقوق مالکیت معنوی و توجه به محدودیت‌های فنی از جمله مهم‌ترین عناصری هستند که رفته رفته نگاه آسمانی جامعه ایران معاصر را به سمت قوانین مدنی این جهانی فزاینده و مبنایی فراهم می‌آورد که در آن تکثر مطالبات اجتماعی صرفاً از قیاسی متافیزیکی سرچشمه‌نگیرد و بلکه با استقرار سی‌کولار به عنای زندگی اجتماعی انسان تراز نوین ایرانی مددرساند.

ایمیل نیز همچون نظام مکاتبه کامپیوتری به جای شیوه‌های سنتی ارتباطات (پست، تلفن) به واسطه نظارت بر دریافت پیام، پست هوشمند، آدرس جهانی و وجود تنها یک نقطه دسترسی به تمام پیام‌ها در قالب صندوق پستی جهانی می‌کوشد از طریق ترکیب تلفن و فاکس و تلگراف و پست، نظام ارتباطی جدیدی بیافریند که مبنای تکوین فرهنگ و زندگی و مدیریت و کار کردن نوینی در جهان فعلی باشد. ایمیل با سرعت ارتباط ارزان و آسان و آنی خود می‌تواند از این زاویه حمایت‌خواهی سیاسی و مطلق‌گرایی شخصیتی جامعه ایران را در معرض تردید جدی قرار دهد، چرا که کنترل ابطال ناپذیر نامه‌های محرمانه در این فرایند به چیزی گرفته نمی‌شود و محرمانه ماندن مکاتبات ناهم‌زمان بین مخاطبین و نویسندگان متعدد به اتکالی سلطه بر زمان و مکان، از سلطه متافیزیکی بر تقدیر انسانی این جامعه می‌کاهد.

پنجم: فناوری اطلاعات به اتکالی تغییر مناسبات نهادینه انسان اجتماعی معاصر در دهکده جهانی بر پایه مقدمات فوق این سؤال را پیش می‌کشد که آمادگی شهروندی جامعه ایران معاصر در این مجموعه از چه وضعیتی برخوردار است؟ و اساساً آیا انسان ایرانی می‌تواند در فرایند تولید و نشر فنی اطلاعات سهیم شود؟ در وهله اول، هر چند در نظام اقتصاد اطلاعاتی، سرمایه غیرمادی برآمده از اطلاعات، حداقل به اندازه سرمایه مادی اهمیت می‌یابد. (مونیه، ۲۰۰۰) لیکن فقدان کار تولیدی مؤثر در جامعه معاصر ایران خصوصاً از حیث تولید کالاهای اطلاعاتی که برخورداری از امکانات نوین ذخیره‌سازی، پردازش و ارتباطات، بعد تجاری گسترده‌تری می‌گیرند (لئورباند، ۲۰۰۱) سبب می‌شود این جامعه در تراز پرداخت‌های مربوط به ارزش‌های متفاوت این کالاهای به عدم تعادل گراییده، با برخوردانفعالی در مقابل تجارت الکترونیکی و گردش جهانی پولی از بازار رقابتی اطلاعات بازمانده و کمند تبلیغات هدفمند را بر سر گروه هدف منتخب از روی آدرس‌های ایمیل (شیپ‌سایند، ۲۰۰۱) فرود آورده و آنان را از این طریق در زرق و برقی مصرفی غرقه سازد و میرهن دارد. وقتی مؤسسه‌ای یک جزء از سیستم را می‌فروشد اگر محصولش با یک سیستم ناهماهنگ باشد نمی‌تواند رقیب خوبی باشد. (لوری و سایرین، ۲۰۰۱)

ثانیاً، به لحاظ سیاسی آنچه اینک ضرورت دارد گونه‌هایی از سنن نوین اجتماعی است که بتوانند رفتارهای مشارکت‌جویانه و همکاری‌آمیز را در محیط‌های الکترونیکی که در آن‌ها تجارت الکترونیکی، خدمات الکترونیکی و اجتماعات مبتنی بر ارتباط مستقیم صورت می‌گیرد تقویت کند و شرایط اطمینان بخشی را برای همه طرف‌ها به وجود آورد. (السون و سایرین، ۲۰۰۰) مع‌هذا در جامعه ما که فقدان تحزب ناشی از فقدان طبقه و نبود مدارای رفیق‌آمیز با آزادی بیان و عقیده و رفتار سبب می‌شود نظارت چهره به چهره و هیئتی و خطی - جناحی، پوشش دهنده ضعف نظارت مسلط دولتی در قبال شکستن مرزهای ملی و جهانی شدن تصمیم‌گیری‌ها شود، خرده نظام سیاسی نیز به قصور گراییده، دچار ضعف اقتدار می‌شود. این در حالی است که قدرت سبیرنتیکی وجهی از قدرت است که به فرهنگ و امور سیاسی در فضای سبیرنتیکی جان می‌بخشد و از سه قلمرو پیوسته فردی، اجتماعی و تخیلی تشکیل یافته است. قدرت سبیرنتیکی فرد از تغییرات، سلسله مراتب حرفه‌ای و فضای اطلاعاتی به وجود آمده و به قدرت سبیرنتیکی منتهی می‌شود که این قدرت ظاهراً در تملک افراد است. از سوی دیگر، قدرت سبیرنتیکی اجتماعی از طرف قدرت فنی و فضای اطلاعات در آن جریان دارد ساخت پذیرفته، متجر به گونه‌ای نخبه مجازی می‌شود و در واقع این قدرت است که به شکل تسلط درمی‌آید. بالاخره، قدرت سبیرنتیکی تخیلی مبتنی بر ناکجاآباد سازنده مخیله مجازی است که در این جا قدرتی نظم اجتماعی می‌نماید.

به این ترتیب پورو کراسی جامعه مادر سطح میانه نمی‌تواند از ورود اطلاعات به سازمان در جهت افزایش کارایی و بهره‌وری منتفع شود، زیرا در این دیوان سالاری از یک سو شفافیت اطلاعات برای جلب مشارکت دموکراتیک شهروندان در راستای تفویض امور اجرایی به قوای سه‌گانه جامعه به ابهام گراییده و از طرفی، هر چند به عنوان نمونه انواع سازمان‌هایی که از خدمات کامپیوتری استفاده می‌کنند عبارتند از پذیرندگان، تطابق دهندگان و نوآوران. (سلواکومار و سایرین، ۲۰۰۰) لیکن سازمان‌های ملی ما در پرتو خارجی‌سازی امور خویش از انطباق با تغییر و پذیرش نوآوری چونان مقتضای ادارات بی‌مرز معاصر می‌گریزند و البته در روابط بوروکراتیک بین‌المللی مبتنی بر اطلاعات ره‌انزوادر پیش می‌گیرند. این وضعیت در سطح خود شخصیتی مقارن با سیاست و بوروکراسی اما با چالش مطلق‌گرایی و تکثر مصادیق معرفتی، رفتاری، منشی مواجه شده و به عبارتی، اگر چه در جامعه اطلاعاتی هر کس می‌تواند به اطلاعات نامحدود دسترسی

تحت این شرایط، فناوری مونتازکاری جامعه ما در سطح میانه، موجبات

داشته باشد" (مارتن، ۱۹۹۵)، لیکن دسترسی به این اطلاعات در عرصه شخصیت‌های ما ظاهر آسوازی سرکشی و طغیان و نافرمانی الهی افتاده و لذا با ایمان و برکت برخورد می‌کند و در این پرتو نسبت را برابر شیطان می‌نشانند تا حرکت به قادر مطلق ارجاع یابد.

ثالثاً، در جامعه معاصر ایران اتکای کار مولد بر معیشت نفتی نوعی زندگی کاذب می‌آفریند که ناهنجاری فقدان طبقه در این جامعه را به اتکای سلسله مراتب حاکمیت^{۱۲} پیل دینی^{۱۳} درمان می‌کند و اگرچه در این حوزه "فرهنگ اقتصاد و سیاست از طریق مبادلات سریع اطلاعات، اندیشه‌ها، علوم و تصمیم‌گیری گروه‌های بزرگ اقتصادی- سیاسی جهان، دنیا را دور زده و همه جا سریان می‌یابند" (هلند، ۲۰۰۰)؛ لیکن همین فرایند هنگام جریان یافتن در سطح میانه آموزشی و پرورشی جامعه ما به انفعال آموختن نا منعطف و مانع از ترکیب مهارت‌های فردی- جمعی مبتنی بر سواد کامپیوتری و تبدیل دانش آموز به رسانه‌ای چند وجهی از حیث گشت و گذار در دنیای اطلاعات و کتب الکترونیک و دانشجویی در دانشگاه‌های باز حکم می‌دهد. بر این اساس، هر چند "جامعه اطلاعاتی در حال ترقی مملو از امکانات هیجان‌انگیز، تردیده‌ها، اندیشه‌ها و رفتارهای متضاد است و اکنون زمان شناسایی پیچیدگی‌های حقوق، آداب و رسوم، ممنوعیت‌ها، استفاده و سوء استفاده از اطلاعات و نیز عوامل

موثر بر چگونگی آثار فرهنگ اطلاعاتی بر شرایط انسانی در آینده است" (هیل، ۱۹۹۹)، اما در اجتماع توانمند ما حتی مثلاً عنصر عشق منتج از شناخت‌های مکمل جنسیتی تا آن حد به غریب سرگردان مابین معیشت فلاحتی و تحمل طلبی شبه سرمایه‌داری تن می‌دهد که ناگزیر به سستی پیوندهای خانوادگی انجامیده و گذران فراغت بدون مرز را نیز در مزبله ناتوانی از درک منطق بازی‌ها و مجلات و برنامه‌های صوتی- تصویری ظاهر آستهجن قربانی می‌سازد.

بالاخره، رابعاً، در حوزه فرهنگ، غلظت دگماتیسم فرهنگی جامعه ما از در منازعه با لیبرالیسم ارتباطات چندرسانه‌ای اطلاعات علمی- فنی درآمده و به واسطه فقدان تسامح و تساهل در حیطه نمادهای معرفتی- اظهاری به انفعال فرهنگ‌پذیرانه می‌گراید. در واقع، هر چند "فرهنگ ما را یاری می‌دهد تا باورها، ارزش‌ها، جهان‌بینی‌ها، زبان، رفتار غیر گفتاری و طرز برقراری رابطه در وجودمان شکل گیرد" (ساموروسایرین، ۲۰۰۱)، لیکن تحولات ناشی از جهانی شدن فرهنگ شامل^{۱۴} افزایش حجم و سرعت نقل و انتقال اطلاعات فرهنگی میان کشورهای مختلف،^{۱۵} افزایش مالکیت تلویزیون و رادیو علی‌رغم تفاوت میان مناطق و کشورها در سراسر جهان،^{۱۶} کاهش مخاطبین تمام ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی و^{۱۷} افزایش غالباً وسیع میزان مالکیت تلویزیون‌های ماهواره‌ای و کابلی^{۱۸} (هلند، ۲۰۰۰) بر آن طریق می‌رود که گردش اندیشه و تصویر و اطلاعات را چنان تقویت کنند که ضرورت جستجوی شخص در فرهنگ را برای پیوندیده‌ها و واقعیات، تبدیل به انفعال موزه‌ای ساخته و بر این بنیاد تنوع ارتباطات انتخابی میان افراد مشابه در قالب واقعیتی مجازی را راهگشای ابطال‌پذیری آرا و اعمال فرهنگی کرده و غنای فرهنگی را از این حیث دامن زند. بدین سان، شبکه‌ای- سازی منطق عملی- علمی به واسطه انعکاس جستجو در هر متن به اتکای ابر متن در سطح میانه نمادهای معرفتی از یک سو تفکر در قالب نمادهای جهانی را متبلور می‌سازد و از طرفی مدیریت دانش با موضوع "بهره‌برداری سیستماتیک از اطلاعات و تجربیات در راستای بهبود عکس‌العمل، نوآوری، مهارت و اثربخشی" (نوتوس، ۲۰۰۱) راه‌آلودار چه غنا نزدیک می‌کند. مع‌هذا فقدان مدیریت دانش فرهنگی در جامعه ما برای تفکر در قالب نمادهای جهانی از ماتصویری اصم^{۱۹} ترسیم می‌دارد که اگر نه "الکن" که لااقل "آفخش" می‌نماید. تحت این شرایط در سطح خودالگوهای رفتاری این جامعه ضعف تنوع‌پذیری به یاری دوری و دپیری از امکان کاهش زمان و مکان تأثیر بر دیگران به سستی اخلاق ارتباطات رسانه‌ای می‌انجامد و لذا دیمی‌کاری را همواره ارزشی برتر از قواعد مدنی سلوک اطلاعاتی می‌بخشد.

ششم: بر پایه استدلالات فوق برمی‌آید که "مادر شرایط متحول جهانی قرار داریم که هیچ‌کس آن راه‌درستی درک نمی‌کند اما بر همه ما موثر می‌نماید" (هلند، ۲۰۰۰). از این رو است که درک اطلاعاتی حضور در جامعه اطلاعاتی برای جامعه ایران امروز از اهمیتی تام برخوردار می‌شود، زیرا در غیر این صورت هزینه برخورد جاهلانه با همسازی بین‌المللی اطلاعاتی می‌تواند به قیمت انزوای هر چه گسترده‌تر این جامعه از مناسبات جهانی تمام شود- هزینه‌ای که در سطح کلان پویایی تاریخی جامعه به عقلانیت می‌گراید ولی در سطح خرد ایستایی مقطعی زیست اجتماعی از مرگ "ما" خبر می‌دهد.

بعد از مقایسه حتما ما را انتخاب خواهید کرد

دفتر خدمات مسافرت هوایی نیلگون

IATA

نمایندگی فروش کلیه بلیط‌های داخلی و بین‌المللی - عضو ایاتا
NILGOON TOUR & TRAVEL Agency

تلفن ما ۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳

- ➔ برگزارکننده تورهای اروپایی و آسیایی
- ➔ و خاور دور با بهترین سرویس
- ➔ اجرای تورهای داخلی بصورت انفرادی و گروهی
- ➔ رزروشن کلیه هتل‌های ۴ و ۵ ستاره در ایران و جهان
- ➔ اجرای تورهای زیارتی و سیاحتی و تفریحی در کلیه نقاط ایران
- ➔ خدمات ویژه جایگاه تشریفات CIP (میهمانان ورودی و خروجی)
- ➔ اخذ ویزای ورودی به ایران برای میهمانان خارجی
- ➔ اخذ ویزای دبی (فوری - عادی) ویزای سوریه - ویزای تایپند و اکراین

تلفن: ۰۲۱ ۸۱۳۸۵۱

شماره ۱۳۸۱ / ۱۳۸۱